

Teza: zwrot kosztów podróży świadka

Zgodnie z treścią art. 618a § 1 k.p.k. świadkowi przysługuje zwrot kosztów podróży z miejsca jego zamieszkania do miejsca wykonywania czynności procesowych w wysokości rzeczywiście poniesionych, racjonalnych i celowych kosztów przejazdu własnym samochodem osobowym lub innym odpowiednim środkiem transportu.

Sygn. akt WO-162/18

POSTANOWIENIE

z dnia 15 lutego 2019 roku

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w składzie następującym:

Przewodniczący: SWSD Joanna Maruszewska

Sędziowie: SWSD Michał Łukasik, SWSD Magdalena Szepczyńska /sprawozdawca/

Protokolant: Aneta Stefańska

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2019 roku w Warszawie na posiedzeniu zażalenia świadka W. W. na zarządzenie Przewodniczącego Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie z dnia 4 września 2017 roku w przedmiocie zwrotu kosztów podróży w postępowaniu przygotowawczym do sygn. akt RD 804/15, postępowaniu sądowym do sygn. akt DO 16/2016 i postępowaniu sądowym sygn. akt D 32/17

postanawia:

zmienić zarządzenie z dnia 4 września 2017 roku Przewodniczącego Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie poprzez przyznanie świadkowi W. W. zwrotu kosztów podróży w postępowaniu przed Sądem I instancji w kwocie 585,06 zł (słownie: pięćset osiemdziesiąt pięć złotych 06/100)

Uzasadnienie

W dniu 23 sierpnia 2017 roku świadek W. W. złożył wniosek o zwrot kosztów podróży w postępowaniu przygotowawczym i postępowaniu sądowym w kwocie 1170,12 zł w związku z wezwaniem do stawienia się w celu uzupełnienia materiału dowodowego w postępowaniu przygotowawczym do sygn. akt RD 804/15 prowadzonego przez Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Warszawie w dniu 11 sierpnia 2016 roku o godz. 11.30 oraz z w związku z wezwaniem świadka na rozprawę, która odbyła się w Okręgowym Sądzie Dyscyplinarnym OIRP w Warszawie w dniu 25 lipca 2017 roku o godz. 11.50.

Świadek stawiał się na przesłuchanie przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym OIRP w Warszawie w dniu 11 sierpnia 2016 roku (k. 308) i na rozprawie w dniu 25 lipca 2017 roku (k. 437).

Świadek wniósł o zwrot kosztów podróży w łącznej wysokości 1170,12 zł zgodnie ze stosowanym odpowiednio art. 618a § 1 k.p.k. i art. 618 k § 2 k.p.k.

Powyższą kwotę obliczył zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 roku - w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. z 2002 roku nr 27, poz. 271 ze zm.), które analogicznie stosowane są w przypadku zwrotu kosztów przejazdu świadkom.

Wskazał, że stawka dla samochodu osobowego o pojemności skokowej powyżej 900 cm³ wynosi 0,8358 zł.

Na dowód, że samochód ma pojemność silnika powyżej 900cm³ przedłożył kserokopię dowodu rejestracyjnego samochodu marki TOYOTA Corolla gdzie jest uwidoczony jako współwłaściciel (k - 450). Świadek podróżował z miejsca zamieszkania tj. G. ul. (...) do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w Warszawie ul. Żytnia 15/16 i z powrotem dwukrotnie.

Świadek nie przedłożył żadnego innego dowodu na poniesione koszty podróży.

Zarządzeniem z dnia 4 września 2017 roku Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie uwzględnił wniosek częściowo tj. co do kwoty 217,35 zł. Odniósł się przy tym wyłącznie do stawiennictwa świadka na posiedzeniu Sądu w dniu 25 lipca 2017 roku.

W uzasadnieniu podał, że sam obliczył te koszty przyjmując liczbę kilometrów podróży z Gdańska do Warszawy i z powrotem (2 x 345 km=690 km) i ustalił, że średnie zużycie paliwa samochodu Toyota Corolla 2012 (silnik benzynowy) w jeździe pozamiejskiej -71/100 km (0,07k/km).

Przy takich danych rzeczywisty celowy i racjonalny koszt podróży obliczono jako 217,35 zł.

Wskazał również, że przepis art. 618a § 2 k.p.k wskazuje górną granicę zwrotu kosztów, a nie koszty podlegające zwrotowi. Zgodnie z § 1 zwrotowi podlegają faktycznie poniesione i racjonalne koszty dojazdu własnym samochodem.

Od powyższego zarządzenia zażalenie wniósł świadek wnosząc o rozpatrzenie zasadności zwrotu kosztów podróży w dniu 11 sierpnia 2016 roku na wezwanie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w Warszawie, którego nie rozpatrzył Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie i nie poinformował o podstawie prawnej pominięcia. Zarzucił naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik rozpatrzenia wniosku procesowego poprzez m.in. niezasadne dokonanie samodzielnego szacunkowego obliczenia tylko kosztów paliwa gdy faktyczne koszty zużycia samochodu zostały podane w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 roku - w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy, nieuwzględnienie rodzaju samochodu użytego przez wnioskodawcę, nieuwzględnienie kosztów podróży w dniu 11 sierpnia 2016 roku na przesłuchanie w postępowaniu przygotowawczym, nie udzielenie informacji prawnej o przysługujących świadkowi uprawnieniach, nie przekazaniu wniosku o zwrot kosztów podróży w części dotyczącej postępowania przygotowawczego, jeśli uznał, że nie podlega w tej części rozpatrzeniu przez Przewodniczącego Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje:

Stosownie do treści przepisu art. 74¹ pkt 1) Ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku - o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2016 roku poz. 233), w sprawach nieuregulowanych do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego.

Należy podzielić stanowisko skarżącego, iż przyjęte w zaskarżonym postanowieniu stawki według których należało dokonać obliczenia wysokości zwrotu kosztów podróży świadka na rozprawę do Sądu przy użyciu własnego samochodu nie są prawidłowe. Jak zasadnie podnosi skarżący, że zastosowanie będzie tu miało Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 roku - w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.

Zgodnie z treścią art. 618a § 1 k.p.k. świadkowi przysługuje zwrot kosztów podróży z miejsca jego zamieszkania do miejsca wykonywania czynności procesowych w wysokości rzeczywiście poniesionych, racjonalnych i celowych kosztów przejazdu własnym samochodem osobowym lub innym odpowiednim środkiem transportu. Zgodnie natomiast z § 2 art. 618 a k.p.k. należności te nie mogą być wyższe niż koszty przysługujące pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze

kraju. Wysokość kosztów, o których mowa w § 2 art. 618a k.p.k. określają przepisy Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. z 2013 r. poz. 167). Przepis § 3 ust. 3 cytowanego rozporządzenia stanowi, że na wniosek pracownika pracodawca może wyrazić zgodę na przejazd w podróży samochodem osobowym nie będącym własnością pracodawcy. W takim przypadku pracownikowi przysługuje zwrot kosztów przejazdu w wysokości stanowiącej iloczyn przejechanych kilometrów przez stawkę za jeden kilometr przebiegu, ustaloną przez pracodawcę, która nie może być wyższa, niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 58). W konsekwencji wysokość stawki maksymalnej określona została w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy (Dz. U. z 2002 r. Nr 27, poz. 271). Stosownie do § 2 pkt 1 lit. b cyt. rozporządzenia stawka maksymalna za 1 kilometr przebiegu pojazdu osobowego o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ wynosi 0,8358 zł.

Zważyć jednak trzeba, że stosownie do dyspozycji z art. 618a § 1 i § 2 k.p.k., świadczeni przysługuje zwrot kosztów podróży z miejsca jego zamieszkania do miejsca wykonywania czynności procesowych w wysokości rzeczywiście poniesionych, racjonalnych i celowych kosztów, które jedynie nie mogą być wyższe od kwoty stanowiącej iloczyn przejechanych kilometrów i wskazanej wyżej stawki maksymalnej. Zatem poza wskazanym ograniczeniem brak jest podstaw do innego redukowania wysokości kwoty należnej tytułem zwrotu rzeczywiście poniesionych przez świadka kosztów podróży.

Reasumując, uwzględniając powyższe rozważania należało przyjąć, że świadek W. W. poniósł koszty przejazdu na rozprawę przed Sądem I instancji na łączną sumę 585,06zł (700 km x 0,8358 zł).

W przypadku trasy z miejsca zamieszkania świadka w Gdańsku do siedziby Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie, w którym na wezwania składał zeznania, wskazana przez skarżącego we wniosku o zwrot kosztów podróży odległość 700 km (w jedną stronę 350 km) jest zbliżona do rzeczywistej i podawanej przez Przewodniczącego Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie, dlatego też nie została przez sąd odwoławczy zakwestionowana.

Na marginesie Wyższy Sąd Dyscyplinarny wskazuje, iż organem właściwym do rozpoznania wniosku o zwrot kosztów podróży za stawiennictwo świadka dniu 11 sierpnia 2016 roku na przesłuchanie w postępowaniu przygotowawczym jest Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

W konsekwencji zaskarżone zarządzenie należało zmienić jak w sentencji postanowienia.